

Sporočilo za javnost, za takojšnjo objavo

MARKO JAKŠE. UMETNIK, KI SVOJE PREPOZNAVNOSTI NE GRADI S SVOJO PODOBO, PAČ PA ZGOLJ IN IZKLJUČNO S SVOJIMI SLIKARSKIMI DELI.

Ljubljana, 17. 3. 2022; Dober mesec pred začetkom 59. beneškega umetnostnega bienala so v Moderni galeriji predstavili potek priprav. Na eni največjih svetovnih predstavitev dosežkov sodobne umetnosti, bo Slovenijo predstavil akademski slikar Marko Jakše. Umetnik, ki svoje prepoznavnosti ne gradi s svojo podobo, pač pa zgolj in izključno s svojimi deli. Slovenski paviljon se tudi letos nahaja v Arzenalih, enem od dveh osrednjih razstavnih prizorišč. V teku so intenzivne priprave na otvoritev, ki bo 23. aprila, na ogled pa bo vse do 27. novembra 2022. Slovenski paviljon bo svoja vrata odprl 21. aprila.

Ministrstvo za kulturo prepoznava nastop na likovnem in arhitekturnem bienalu v Benetkah kot eno prioritet v promociji slovenske likovne umetnosti in arhitekture. Ob tem je **Judita Krivec Dragan**, sekretarka na Ministrstvu za kulturo, poudarila tudi pomen lokacije slovenskega paviljona, ki bo tudi letos na osrednjem prizorišču, v kompleksu glavnih hal Arzenalov, v najstarejšem delu te zgradbe, ki se ponaša s 600-letno tradicijo.

»Vesel sem, da po dveh letih izrednih razmer, ki so svoj pečat pustile tudi v svetu umetnosti, priprave na bienale potekajo nemoteno. Zadnje priprave in dogovori z avtorjem so v teku, kolegi so poskrbeli za ustreznost predstavitev Slovenije in veselim se odziva svetovne javnosti«, je poudaril komisar, **dr. Aleš Vaupotič**, direktor Moderne galerije. Letos se slovenski paviljon nahaja v spektakularnem prostoru iz 14. stoletja.

Po besedah kustosinje letošnjega beneškega bienala, **Cecilie Alemani**, se zdi, da je svet razdvojen med tehnološkim optimizmom, ki obljublja, da je človeško telo mogoče neskončno izpopolnjevati z znanostjo, in strahom pred prevlado strojev, avtomatizacijo in umetno inteligenco. Ta razkol se je med obdobjem namernega vzpostavljanja razdalj, da bi zaščitili drug drugega, še povečal, zaradi česar smo se še bolj oddaljili in velik del človeških interakcij spravili za zaslone elektronskih naprav. Poudarila je pomen snovnih in nesnovnih domišljjskih transformacij.

»Fokus letošnjega bienala je ustvarjanje **Leonore Carrington**, vendar pa je treba poudarke umetniške vodje **Cecilie Alemani** razumeti širše kot zgolj povezavo z nadrealistično tradicijo in celo konkretno skupino umetnikov, pa tudi kot samó poudarjanje slikarstva« je razložil **Vaupotič**. »Pri **Leonori Carrington** se srečamo s celostnim povezovanjem umetnostnih medijev, od otroške slikanice do romanov. Pomembneje pa je to, da se vsi soočamo z osrednjimi vprašanji, ki jih zastavlja kustosinja. Mednarodna razstava likovnih umetnosti Beneški bienale je v svojem jedru prav to, pregled sodobne likovne artikulacije zgodovinskega trenutka, in tukaj si želimo videti, kaj se pravzaprav dogaja, kje, kdo in kakšni smo.

Jakše kot slikar v zavračanju digitalnega dokazuje, da je zdaj še vedno, če ne celo še bolj, najpomembnejši in najpristnejši prav oseben stik – brez posrednika.

»V kontekstu teme beneškega bienala slike sprožajo dvom o obvladovanju narave in z njo povezanih kategorijah bivajočega, o znanstvenih sistemih in vedenju o tem, kaj pravzaprav *je tisto prvinsko* v nas in zunaj nas, ter predvsem, *kako nekaj je*«, je o razstavi *Brez gospodarja* povedal **dr. Robert Simonišek**, kustos predstavitve v slovenskem paviljonu. »Slikar odgovarja v širokem razponu od ničejanske dionizičnosti do metasimboličnih in metaromantičnih alegorij, ki zrcalijo osupljivo dramo človeških strasti in hrepenenj – skrivnostne igre brez gospodarja. Njegove enigmatične upodobitve so prepričljivi in sklenjeni samozadostni univerzumi, ki nas opominjajo, da se naše vsakdanje predstave in življenja gibljejo znotraj predvidljivega«, doda. Razstava v slovenskem paviljonu bo vključevala dela, ustvarjena v tem tisočletju.

Komisar **Vaupotič** se je zahvalil umetniku **Marku Jakšetu**, kustosu slovenskega paviljona **Robertu Simonišku**, **Aleksandri Kostić** in **KID Kibla** za sodelovanje pri produkciji, pesnici **Anji Zag Golob**, arhitektoma **Mateu Eiletzu** in **Claudii Ortigas** za postavitev slovenskega paviljona in oblikovanje razstave, **Aurori Fonda** za pomoč pri organizaciji razstave, **Gorazdu Krncu** za video instalacijo, **Jaki Železnikarju**, **Narviki Bovcon** ter **Ani Korenini** in **Borutu Kovačcu** iz podjetja Vikida za spletno stran razstave, oblikovalki kataloga **Jagodi Jejčič** in fotografu **Dejanu Habichtu**, ter **Ministrstvu za kulturo Republike Slovenije** za podporo in zaupanje, pa tudi vsem **sodelavcem v Moderni galeriji** ter ostalim, ki so tako ali drugače pomagali pri celotnem projektu.

Osnovni podatki:

Akademski slikar: **Marko Jakše**

Komisar: dr. **Aleš Vaupotič**, direktor Moderne galerije, Ljubljana, ob podpori Ministrstva za kulturo Republike Slovenije

Kustos: dr. **Robert Simonišek**, pomočnik direktorja Moderne galerije.

Komunikacija z italijansko in mednarodno javnostjo: kustosinja dr. **Aurora Fonda**.

Koordinator postavitve in načrtovalec slovenskega paviljona: arhitekti **EILETZ | ORTIGAS**.

Trajanje razstave: 23. 4.–27. 11. 2022

* * *

Za dodatne informacije se, prosimo, obrnite na pr@mg-lj.si

Priloga 1: MARKO JAKŠE, AKADEMSKI SLIKAR

NE LE BREZ PROFILOV NA DRUŽABNIH OMREŽJIH, CELO BREZ URADNEGA PORTRETA

Akademski slikar Marko Jakše, prejemnik nagrade Prešernovega sklada za leto 2015, s svojimi domiselnimi deli že več kot tri desetletja vznemirja javnost. Od začetka ustvarjalne poti se intenzivno posveča izključno slikarskemu mediju in znotraj tega raziskuje svoje specifične poudarke. S prepoznavnimi figuralnimi in krajinskimi motivi je ustvaril skrivnosten likovni univerzum, v katerem se prepleta sanjsko in realno, lirčno in pripovedno, arhaično in sodobno.

Jakše je izjemno samosvoj in sugestiven umetnik, ki s privlačnimi, deformiranimi podobami razpira nezavedno, čustveno in imaginarno. Čeprav je v nekaterih delih opaziti aluzije na pretekle pojave iz likovne umetnosti, se slikar napaja iz sedanosti in tega, kar je in kar občuti. Svoje potovanje dojema kot igro, v kateri raziskuje spontanost in ostaja večni otrok. Jakšetov likovni izraz je celovit, večpomenski in neizvedljiv na razumsko ubesedene koncepte.

Marko Jakše se je za vztrajanje v klasičnem slikarstvu odločil na začetku devetdesetih let preteklega stoletja, ko je večina mladih slovenskih umetnikov ta medij zapuščala.

PRETEKLE RAZSTAVE

O preteklih razstavah vas vabimo na **MG+MSUM raz_ume**, na povezavi: <http://razume.mg-lj.si/umetnik.php?id=1573>

Priloga 2: FOTOGRAFIJE DEL

Formati, ustrežni za objavo, so na voljo na povezavi <https://www.mg-lj.si/si/onas/902/sporocila-za-javnost/>

Marko Jakše
TU TA HIP, 2006, olje na platnu, 220 cm × 170 cm

Foto: Dejan Habicht, Moderna galerija

Marko Jakše
Slepa čez gluhonemega, 2013, olje na vezani plošči,
178,5 cm × 187 cm

Foto: Dejan Habicht, Moderna galerija

Marko Jakše
Čakaje očeta, 2013, olje na lesonitu, 173 cm × 215 cm

Foto: Dejan Habicht, Moderna galerija

Marko Jakše
Grief Eater, 2021, olje na platnu, 170,5 cm × 150 cm

Foto: Dejan Habicht, Moderna galerija

Priloga 3: ZANIMIVOSTI

MARKO JAKŠE

Marko Jakše se zelo nerad izpostavlja v javnosti. V zadnjih treh desetletjih je zgolj s svojimi deli dosegel izredno prepoznavnost.

BIENALE PRVIČ NA SODO LETNICO

Zaradi epidemioloških razmer so beneški bienale 2021 zamaknili za eno leto.

KDO JE SLOVENIJO ZASTOPAL NA ZADNJIH BENEŠKIH BIENALIH

2019: Na 58. bienalu je Slovenijo zastopal novomedijski umetnik in raziskovalec Marko Peljhan.

2017: Na 57. bienalu je Slovenijo zastopala Nika Autor, ki je nedavno otvorila razstavo v Muzeju sodobne umetnosti Metelkova.

2015: Na 56. beneškem bienalu je Slovenijo zastopal multimedijijski umetnik Jaša.

2013: Na 55. beneškem bienalu je Slovenijo zastopala Jasmina Cibic s projektom Za naše gospodarstvo in kulturo. Slovenski paviljon se še zadnjič nahaja v galeriji A plus A.

2011: Na 54. beneškem bienalu je Slovenijo zastopal Mirko Bratuša s projektom Grelici za vroča čustva.